

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»

Філологічний факультет
Кафедра германської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з навчальної роботи
Оксана КОГУТЮК
«30» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

22. ЛЕКСИКОЛОГІЯ

освітньо-професійної програми **Філологія. Германські мови та літератури**
(переклад включно), перша-англійська
підготовки бакалавра
за галуззю знань **03 Гуманітарні науки**
спеціальності **035 Філологія Германські мови та літератури (переклад**
включно), перша-англійська

Вінниця 2024

Робоча програма освітнього компонента 22. Лексикологія з підготовки бакалаврів за галуззю знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035 Філологія Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська

РОЗРОБНИК:

Олена МАРЦЕНІУК, кандидат педагогічних наук, доцент

СХВАЛЕНО

Вченою радою філологічного факультету
«29» серпня 2024 р., протокол № 1

Голова канд. філол. наук Олена КОЛОМИСЦЬ

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми «Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська»

 канд. філол. наук Олена КОЛОМИСЦЬ

Робочу програму затверджено і схвалено на засіданні кафедри германської філології

«28» серпня 2024 р., протокол № 1

Завідувач кафедри канд. пед. наук Ірина ГОЛОВСЬКА

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика освітнього компонента		
		Денна форма навчання		
Кількість кредитів - 5	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Статус освітнього компонента: обов'язковий		
	Спеціальність 035 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська			
Змістових модулів - 2	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Рік підготовки: 3-й		
		Семестр: 6-й		
Лекції 32		Семінари -	Практ 48	
Самостійна робота 70				
Вид контролю: екзамен				
Загальна кількість годин - 150				
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 4 год. самостійної роботи здобувача освіти – 3,2 год				

2. Мета, завдання, програмні компетентності та результати навчання

2.1. Мета, завдання освітнього компонента

Мета: формування у здобувачів вищої освіти лінгвістичної компетенції із урахуванням класичних і сучасних методів викладання англійської мови як іноземної, представлення систематичного вивчення лексичної структури сучасної англійської мови, роз'яснення змісту лексичних категорій у світлі сучасного мовознавства, активізація самостійного мислення здобувачів вищої освіти, ознайомлення здобувачів освіти філологічного факультету з основними принципами сучасної германської лексикології; розкриття властивостей слів стосовно їх походження, розвитку та вживання; порівняння та опис англійського словникового складу із лексикою інших мов; встановлення та пояснення відмінності на різних рівнях аналізу лексики.

Завдання:

розвиток лінгвістичного мислення здобувачів вищої освіти, підвищення загального рівня підготовки здобувачів вищої освіти з теорії мови, що має сприяти науковому розумінню граматичних і лексико-граматичних категорій сучасної англійської мови, а також загальних теоретичних засад вивчення лексикології як системи з використанням сучасних методів лінгвістичних досліджень; формування у здобувачів вищої освіти вміння здійснювати порівняльний аналіз англійської лексичної системи з лексичними системами інших мов, аналіз англійської лексики у двох аспектах лінгвістичного аналізу: синхронії та діяхронії. Завдання курсу охоплюють лінгвістичні, когнітивні, інтерактивні аспекти. До традиційних принципів навчання активності, диференційованого та інтегративного навчання, доступності, індивідуалізації додається евристичний принцип.

2.2. Програмні компетентності

2.2.1. Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

2.2.2. Загальні компетентності

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові

цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3.Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4.Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5.Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6.Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7.Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК8.Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК9.Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК10.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК12.Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК13.Здатність проведення досліджень на належному рівні.

2.2.3. Фахові компетентності

ФК1.Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК2.Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК3.Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).

ФК4.Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК8.Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК10.Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК11.Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК12.Здатність до організації ділової комунікації.

2.2.4. Предметні компетентності

1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й

систематизувати.

3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.
4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.
5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), щовивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.
10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.
12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризуватимовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).
14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.
19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у

галузі філології.

2.3. Результати навчання

2.3.1. Результати навчання за освітнім компонентом.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- предмет, об'єкт та завдання лексикології, фундаментальні основи лексикології,
- методи лексикологічних досліджень, варіанти й діалекти англійської мови, основні питання семасіології, системний характер лексики, тісний зв'язок лексики з іншими рівнями мови, проблеми фразеології, словотвору англійської мови у порівнянні з іншими мовами, етимологію англійської лексики та основи лексикографії, основні правила утворення лексичних одиниць англійської мови; принципи функціонування лексичних одиниць у мові;
- основну теоретичну літературу з лексикології;
- специфічні ознаки слова як основної одиниці мови взагалі та англійського слова зокрема;
- основні типи лексичних значень;
- парадигматичні взаємозв'язки лексики;
- види словників;
- причини та можливості зміни лексичного значення;

вміти:

- оперувати основними поняттями лексикології;
- чітко й логічно визначати структурні, функціональні та семантичні характеристики частин мови та їх лексичні категорії; обґрунтувати аналітичний характер англійської мови в протиставленні до синтетичних мов; знати особливості функціонування семантичних парадигм; аналізувати словниковий склад англійської мови, застосовуючи сучасні методи лінгвістичних досліджень, порівняти структуру слів, їх значення, особливості вживання та етимологію із словами рідної та другої іноземної мови; проводити аналіз лексики на синхронному зрізі, використовуючи елементи діяхронії для глибшого пояснення сучасних мовних відмінностей; здійснювати комплексний етимологічний аналіз текстів різних періодів англійської мови, правильно оформити наукове дослідження у галузі діяхронії, виявляти особливі відношення всередині структури мови; виконувати лінгвостилістичний аналіз тексту; виконати науково-дослідницьку роботу, користуючись науковим апаратом та термінологією з курсу «Лексикологія»; користуватися різними типами словників; кваліфіковано аналізувати лексичне значення слова чи фразеологізму, його типи та види; правильно вживати лексичні та фразеологічні

звороти англійської мови; розрізняти види лексичних значень та системних зв'язків лексики, підбирати синоніми, антоніми, будувати синонімічні ряди,

- розрізняти омоніми, характеризувати їх типи та види, визначати шляхи виникнення; формувати тематичні групи, лексико-семантичні поля і т. д.;
- визначати соціальну, часову та територіальну приналежність лексичної одиниці; ідентифікувати фразеологізми та проаналізувати їх структуру;
- встановити типи семантичного взаємозв'язку між фразеологізмами;
- здійснити словотворчий аналіз похідної лексики.

3. Програма освітнього компонента

Змістовий модуль 1.

ПОХОДЖЕННЯ ТА СТРУКТУРА СЛІВ ГЕРМАНСЬКОЇ ГРУПИ МОВ

Тема 1. Лексикологія як галузь мовознавства. Англійський лексикон як система. Завдання та термінологічний апарат лексикологічних студій. Основні напрямки розвитку та методи дослідження. Слово та еквівалент слова. Поняття про лексику та лексичну систему. Основні проблеми теорії слова.

Тема 2. Етимологічна характеристика лексики германських мови. Історичний нарис формування лексичного складу. Шляхи та чинники еволюції лексики. Походження слів. Споконвічні та запозичені одиниці. Індоевропейський, германський та споконвічний англійський компонент в лексиці. Типологія запозичень. Джерело походження та джерело запозичення. Поняття про етимологічні дублети та етимологічні гібриди. Інтернаціональні слова.

Тема 3. Структура слів. Поняття морфеми. Типологія морфем. Алломорф. Морфологічна будова слова. Корінь, основа, афікси. Типологія афіксів (напівафікси), їх продуктивність. Основні типи морфологічної структури слова в англійській мові. Формування складних слів. Типи складного слова.

Тема 4. Словотворення. Основні типи морфологічного словотворення в англійській мові. Поняття деривації. Словоскладання. Продуктивні, напівпродуктивні та непродуктивні засоби словотворення. Афіксація. Конверсія та різні типи транспозиції. Скорочення та аббревіація. Реверсія. Бленди. Повтори, рими, чергування голосного в середині кореня, лексикалізація множини.

Тема 5. Семантична структура слова та її розвиток. Референція, значення та смисл. Мотивація та її типи. Типологія значень: лексичне VS граматичне. Типи лексичного значення. Асоціативний компонент лексичного значення. Основні типи семантичної структури слова. Поняття лексико-семантичного варіанту. Семантична структура слова в синхронії та діяхронії. Пряме та фігуративне значення. Етимологічне значення. Семантичний зсув: чинники та типологія.

Шляхи та результати семантичного розвитку.

Тема 6. **Семантичні угруповання слів.** Семантичні відносини в лексиці. Омонімія. Типи омонімів та їх утворення. Розрив полісемії. Пароніми. Антоніми та їх типи. Внутрішньослівна антонімія (енантіосемія). Синоніми та їх типи. Табу, евфемізми та дисфемізми. Семантичне поле. Гіперо-гіпонімічні відносини. Функціональні семантичні класи.

Змістовий модуль 2.

МОТИВОВАНИЙ ТА НЕМОТИВОВАНИЙ ЛЕКСИЧНИЙ СКЛАД АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ. ГЕРМАНСЬКА ДІАЛЕКТОЛОГІЯ ТА ЛЕКСИКОГРАФІЯ

Тема 7. **Фразеологія.** Загальнотеоретичні питання фразеології: поняття фразеологізму та його основні характеристики, фразеологізм та вільне словосполучення, підходи до класифікації фразеологізмів англійської мови. Семантичні, структурні та функціональні типи англійських фразеологізмів. Семантичні відносини в англійській фразеології. Шляхи та джерела утворення англійської фразеології.

Тема 8. **Стилістична диференціація лексикону.** Поняття стилістичного регістру. Стилістично нейтральні та забарвлені одиниці, їх диференціація. Типи стилістичної опозиції.

Тема 9. **Регіональне та соціокультурне варіювання лексики.** Англійська мова як полі етнічна система. Типи варіантів (первинні/національні, вторинні). Англійські діалекти. Поняття регіоналізму. Типи регіоналізмів.

Тема 10. **Германська лексикографія.** Лексикографія як прикладна галузь лексикології. Теоретична та практична лексикографія. Типи англомовних словників. Історія англомовної лексикографії. Основні проблеми укладання англомовних словників.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	аудиторні	у тому числі			
лекції			Семінари	практичні	самост. робота	
Змістовий модуль 1.						
ПОХОДЖЕННЯ ТА СТРУКТУРА СЛІВ ГЕРМАНСЬКИХ МОВ. АНГЛІЙСЬКИЙ ЛЕКСИКОН ЯК СИСТЕМА, 40 балів						
Тема 1. Лексикологія як галузь мовознавства.	3	2				1

1.1 Завдання та термінологічний апарат лексикологічних студій. Основні напрямки розвитку та методи дослідження.	3	2				1
1.2 Слово та еквівалент слова. Поняття про лексику та лексичну систему. Основні проблеми теорії слова.	3		2			1
Тема 2. Етимологічна характеристика лексики германських мов.	2	2				
2.1 Історичний нарис формування лексичного складу. Шляхи та чинники еволюції лексики. Походження англійських слів.	3		2			1
2.2 Споконвічні та запозичені одиниці. Індоевропейський, германський та споконвічний англійський компонент в лексиці.	3		2			1
2.3 Типологія запозичень. Джерело походження та джерело запозичення.	3		2			1
2.4 Поняття про етимологічні дублети та етимологічні гібриди. Інтернаціональні слова.	3		2			1
Тема 3. Структура слів.	3	2				1
3.1 Поняття морфеми. Типологія морфем. Алломорф. Морфологічна будова слова. Корінь, основа, афікси.	3		2			1
3.2 Типологія афіксів (напівафікси), їх продуктивність.	3		2			1
3.3. Основні типи морфологічної структури слова в англійській мові. Формування складних слів. Типи складного слова.	3		2			1
Тема 4. Словотворення.	2	2				

4.1 Основні типи морфологічного словотворення в англійській мові. Поняття деривації. Словоскладання.	3		2			1
4.2 Продуктивні, напівпродуктивні та непродуктивні засоби словотворення. Афіксація. Конверсія та різні типи транспозиції. Скорочення та аббревіація.	3		2			1
4.3. Реверсія. Бленди. Повтори, рими, чергування голосного в середині кореня, лексикалізація множини.	3		2			1
Тема 5. Семантична структура слова та її розвиток.	3	2				1
5.1 Референція, значення та смисл. Мотивація та її типи.	3	2				1
5.2 Типологія значень: лексичне VS граматичне. Типи лексичного значення.	3		2			1
5.3 Асоціативний компонент лексичного значення. Основні типи семантичної структури слова. Поняття лексико-семантичного варіанту. Семантична структура слова в синхронії та діахронії.	3		2			1
5.4 Пряме та фігуративне значення. Етимологічне значення. Семантичний зсув: чинники та типологія. Шляхи та результати семантичного розвитку.	3		2			1
Тема 6. Семантичні угруповання слів.	3	2				1
6.1 Семантичні відносини в лексиці. Омонімія. Типи омонімів та їх утворення. Розрив полісемії.	3	2				1
6.2 Пароніми. Антоніми та їх типи. Внутрішньослівна антонімія (енантіосемія).	2		2			
6.3. Синоніми та їх типи.	3		2			1

6.4 Табу, евфемізми та дисфемізми. Семантичне поле. Гіперо-гіпонімічні відносини. Функціональні семантичні класи.	2		2			
Разом за змістовим модулем 1	76	18	34			
Змістовий модуль 2. МОТИВОВАНИЙ ТА НЕМОТИВОВАНИЙ ЛЕКСИЧНИЙ СКЛАД ГЕРМАНСЬКИХ МОВ. АНГЛОМОВНА ДІАЛЕКТОЛОГІЯ ТА ЛЕКСИКОГРАФІЯ, 30 балів						
Тема 7. Фразеологія.	3	2				1
7.1 Загальнотеоретичні питання фразеології: поняття фразеологізму та його основні характеристики, фразеологізм та вільне словосполучення, підходи до класифікації фразеологізмів англійської мови.	3	2				1
7.2 Семантичні, структурні та функціональні типи англійських фразеологізмів.	3	2				1
7.3 Семантичні відносини в англійській фразеології.	2		2			
7.4 Шляхи та джерела утворення англійської фразеології.	2		2			
Тема 8. Стилiстична диференціяція англійського лексикону.	3	2				1
8.1 Поняття стилістичного регістру. Стилiстично нейтральні та забарвлені одиниці, їх диференціяція.	3		2			1
8.2 Тип и стилістичної опозиції.	3		2			1
Тема 9. Регіональне та соціокультурне варіювання лексики.	3	2				1
9.1 Англійська мова як поліетнічна система. Типи варіантів (первинні/національні, вторинні).	3		2			1

9.2 Англійські діалекти. Поняття регіоналізму. Типи регіоналізмів.	3		2			1
Тема 10. Германська лексикографія.	3	2				1
10.1 Лексикографія як прикладна галузь лексикології. Теоретична та практична лексикографія. Типи англомовних словників.	3	2				1
10.2 Історія англомовної лексикографії. Основні проблеми укладання англомовних словників.	3		2			1
Разом за змістовим модулем 2	40	14	16			12
Усього годин	150	32	48			70

5. Теми семінарських занять
не передбачені навчальним планом

6. Теми практичних занять

№ з/п	№ модуля /теми	Назва теми	К-ть годин
1.	1 / 1	Etymology of the English Word-Stock	2
2.	1 / 1	Native and borrowed elements in English vocabulary	2
3.	1 / 2	Types and degrees of borrowing assimilation	2
4.	1 / 3	Word-Structure in Modern English	2
5.	1 / 4	Word-Formation in Modern English	3
6.	1 / 5	Conversion and compounds	2
7.	1 / 5	Semasiology in the Study of Meaning	3
8.	1 / 6	Word-Meaning and Semantic Structure of Words	2
9.	1 / 6	Semantic Relations and Classifications of Words	2
10.	2 / 7	Word-Groups and Phraseological Units	3
11.	2 / 7	Classification of Phraseological Units. Idioms	3
12.	2 / 8	Free word groups.	2
13.	2 / 8	Motivated and non motivated words	3
14.	2 / 8	Polysemy and Zip's Law	2
15.	2 / 8	Changing and development of meaning	2
16.	2 / 9	Standard English	2
17.	2 / 9	Variants and Dialects of the English Language	2

18.	2/ 9	Map of English Dialects	3
19.	2/ 10	English Lexicography	2
20.	2/ 10	British and American Lexicography	2
21.	2/ 10	Classification of English dictionaries	2
22.	2/ 10	Oxford English Dictionary	2
		Revision	2
Разом			48

7. Теми лабораторних занять
не передбачені навчальним планом

8. Самостійна робота

№ з/п	№ модуля / теми	Назва теми	К-ть годин
1.	1 / 2	Etymology of the English Word-Stock	4
2.	1 / 2	Borrowings from Latin and French	4
3.	1 / 3	Word-Structure in Modern English	4
4.	1 / 4	Word-Formation in Modern English	4
5.	1 / 4	Conversion	4
6.	1 / 4	Classifications of Compounds	4
7.	1 / 5	Semasiology in the Study of Meaning	4
8.	1 / 5	Zip's Law	4
9.	1 / 6	Word-Meaning and Semantic Structure of Words	4
10.	1 / 6	Changes and Developing of the Meaning	4
11.	1 / 6	Semantic Relations and Classifications of Words	5
12.	2 / 7	Word-Groups and Phraseological Units	5
13.	2 / 7	Classification of Idioms	4
14.	2 / 9	Variants and Dialects of the English Language	4
15.	2 / 9	British vs American Variety	4
16.	2 / 10	British Lexicography	4
17.	2 / 10	American Lexicography	4
Разом			70

9. Методи та технології навчання

Методи викладання освітнього компонента «22. Лексикологія» спрямовані на розв'язання навчальних завдань.

Вибір методів і технологій викладання та навчання здійснюється залежно від мети заняття, змісту, навчальних можливостей здобувачів освіти, особливостей особистості викладача, матеріально-технічного забезпечення.

Методи навчання, які застосовуються при викладанні дисципліни, є словесні, наочні й практичні. Серед форм та методів подачі навчального

матеріалу з ОК «22. Лексикологія» застосовуються:

1. Структурно-логічне навчання: поетапна організація системи навчання, що забезпечує логічну послідовність постановки і вирішення дидактичних завдань на основі поетапного відбору їх змісту, форм, методів і засобів із урахуванням діагностування результатів;
2. Контекстне навчання: ґрунтується на інтеграції різних видів діяльності, як навчальної, наукової, так і практичної.
3. Імітаційне навчання, основою якого є імітаційно-ігрове моделювання в умовах навчання процесів, що відбуваються в реальній системі.
4. Проблемне навчання, яке здійснюється на основі ініціювання самостійного пошуку здобувачем освіти знань через проблематизацію (викладачем) навчального матеріалу.

Застосовуються професійно-ігрові технології викладання: дидактичні системи використання різноманітних «ігор», під час проведення яких формуються вміння вирішувати завдання на основі компромісного вибору (ділові та рольові ігри, імітаційні вправи, комп'ютерні програми тощо); діалогово-комунікаційні технології: сукупність форм і методів навчання, заснованих на діалоговому мисленні у взаємодіючих дидактичних системах суб'єкт-суб'єктного рівня.

Подані матеріали дозволяють здобувачеві освіти самостійно планувати терміни та обсяги змістової складової навчальної діяльності, прогнозувати її результативність

За рівнем активності: пояснювально-демонстраційний, дослідницький.

За функцією: усне викладання матеріалу, закріплення, самостійна робота щодо засвоєння навчального матеріалу, перевірка і оцінка знань та умінь.

Самостійна робота здобувачів освіти включає дві складові: самостійна підготовка до аудиторних занять, до занять у режимі онлайн, підготовка до тематичного тестового контролю та рубіжного контролю.

10. Методи та форми контролю

Методами та формами контролю результатів навчання є: екзамен; студентські презентації та виступи на наукових заходах; інші види індивідуальних та групових завдань.

Форми контролю знань здобувачів:

- поточний;
- модульний;
- підсумковий (екзамен).

Поточний контроль знань здобувачів здійснюється впродовж 4 та 5 семестрів та включає оцінку за роботу на практичних заняттях та самостійну роботу.

Модульний контроль знань здійснюється через проведення аудиторних

письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі екзамену за екзаменаційними білетами, кожен з яких включає два питання та практичне завдання. Екзаменаційні білети повинні бути затвердженими в установленому порядку.

Екзамен є обов'язковою підсумковою формою контролю, яка дає змогу оцінити системне, а не фрагментарне засвоєння навчального матеріалу і не може бути зведена до рівня поточних форм контролю.

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС - A, B, C, D, E, FX, F).

Критерії та засоби оцінювання запланованих програмних результатів навчання

Критеріями ефективності запланованих результатів навчання є глибина та дієвість знань, системність та усвідомленість знань.

Методами і засобами оцінювання підготовки до занять та виконання практичних завдань виступають: усний контроль (індивідуальне і фронтальне опитування здобувачів освіти); засоби письмового контролю (тестові завдання, контрольні роботи, ситуаційні задачі).

Рейтингова система оцінювання дозволяє врахувати рівень знань, поточну підготовку студентів до аудиторних занять та визначити рівень засвоєння навчального матеріалу окремої теми. Підсумкова оцінка виставляється після складання екзамену за рейтинговими показниками.

Критерії оцінювання знань запланованих програмних результатів навчання
Оцінка «відмінно» (рівень досягнень А, бали 90-100). Здобувач освіти відповідно до програми виявив всебічні, системні й глибокі знання навчального матеріалу, володіє відомостями з основної і додаткової літератури, сформулював повні відповіді на всі поставлені запитання, виявив креативність та вміння творчого застосування набутих теоретичних знань для вирішення практичних завдань; має загальний високий рівень ерудиції та культури мови, здатний до самостійного поповнення надбаних знань і умінь у процесі подальшої навчальної роботи та професійної діяльності.
Оцінка «добре» (рівень досягнень В, бали 82 - 89). Здобувач освіти міцно засвоїв програмний матеріал, вміє логічно і послідовно його викласти, має повні та системні знання з дисципліни, точно формулює означення й

правила, не допускає істотних помилок у відповідях на запитання, вільно оперує навчальним матеріалом дисципліни, знає наукову й довідкову літературу, має здатність до самостійного поповнення та оновлення знань.

Оцінка «добре» (рівень досягнень С, бали 75 - 81). Здобувач освіти виявив системні й глибокі знання навчального матеріалу, володіє відомостями з основної літератури, виявив уміння застосування набутих теоретичних знань для вирішення практичних завдань, глибоко розуміє матеріал. Знання здобувача освіти з окремих тем мають неповний характер, немає достатньої самостійності в аргументації відповідей, у відповідях він допускає недоліки, які може самостійно виправити.

Оцінка «задовільно» (рівень досягнень D, бали 64 - 74). Здобувач освіти виявив знання основного навчального матеріалу в необхідному для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності обсязі, вияв поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, давав неповні відповіді на поставлені запитання із застосуванням певних штампів, виявив уміння репродуктивного вирішення практичних завдань, у процесі їхнього виконання допускав суттєві помилки, які міг усунути лише за допомогою викладача.

Оцінка «задовільно» (рівень досягнень E, бали 60 - 63). Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно.

Оцінка «незадовільно» (рівень досягнень FX, бали 35 - 59). Здобувач освіти не засвоїв переважної частини програмного матеріалу, має поверхове, фрагментарне уявлення про дисципліну, допускав принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань, на більшість запитань не давав відповіді, не здатний використати наявні знання під час виконання простих практичних завдань, але спроможний самостійно доопрацювати програмний матеріал і підготуватися до повторного складання.

Оцінка «незадовільно» (рівень досягнень F, бали 1 - 34). Здобувач освіти не опанував навчальним матеріалом, не має знань із більшої його частини, не дає відповіді на більшість поставлених завдань, не спроможний самостійно опанувати програмним матеріалом і потребує повторного вивчення дисципліни.

Шкала оцінювання

№ з/п	За шкалою ВГПК (в балах)	За шкалою ECTS	За національною шкалою
1.	90-100	A	Відмінно
2.	82-89	B	Добре
3.	75-81	C	Добре
4.	64-74	D	Задовільно
5.	60-63	E	Задовільно
6.	35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
7.	1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

11. Рекомендовані джерела інформації

11.1. Базова література

1. Верба Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Вінниця : Нова книга, 2018. 248 с.
2. Каліберда О. О. English Lexicology: Lecture Course: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Бердянськ: Видавець Ткачук О. В., 2015. 216 с.
3. Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови : Навч. Посібник. Вінниця : Нова книга, 2021. 117 с.
4. Мостовий М. І. Лексикологія англійської мови : [підруч. для ін-тів і фак. інозем. мов]. Харків : Основа, 2019. 255 с.
5. Ніколенко А.Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця : Нова книга, 2017. 528 с.
6. Andreichuk N. I., Babeliuk O. A. Contrastive lexicology of English and Ukrainian languages: theory and practice: textbook. Kherson: Publishing House "Helvetika", 2019. 236 с
7. Blake B. J. English Vocabulary Today: Into the 21st Century. 1st edition. Routledge, 2019. 182 p.
8. Green J. Slang: A very Short Introduction. Oxford University Press, 2016. 144 p
9. Ježek E. The lexicon: An Introduction. Oxford University Press, 2016. 256 p.
10. Chulanova, G. V. Lexicology in theory practice and tests: study guide. Sumy : Sumy State University, 2015. 241p.

11.2. Допоміжна література

1. Валуєва Н.М. Порівняльна лексикологія англійської та української мов:

конспект лекцій. Кам'янське: ДДТУ, 2023. 103с.

2. Лук'янова Г.В. Лексикологія англійської мови: конспект лекцій. Харків: ХНПУ імені Г.С.Сковороди, 2017. 60с.

3. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: Термінологічна енциклопедія Полтава : Довкілля.Київ, 2016. 716 с.

4. Bussmann H. Routledge Dictionary of Language and Linguistics L., N.Y. : Routledge, 2018. 1335 p.

5. Crystal D. Words, Words, Words. Oxford : Oxford University Press, 2017. 224 p.

6. Horot Y., Kolyada E. Modern English Lexicology. Ostroh: Publishing house of Ostroh Academy National University, 2015. 328 p.

7. Plag I. Word-Formation in English. Cambridge : Cambridge University Press, 2022. 264 p.

8. Traugott E. C. Regularity in Semantic Change. Cambridge : Cambridge University Press, 2021. 340 p.

11.3. Інтернет-ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

2. Лінгвістичний портал з української мови. URL: <http://www.mova.info>

3. A topically organized list of resources elsewhere on the Internet that may be of interest to the linguist. URL: <https://www.sil.org/linguistics/topical-links>

4. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/ru/>

5. Google Академія. URL: <https://scholar.google.com>

6. International linguistic community online. URL: <https://linguistlist.org>

7. Longman Dictionary of Contemporary English. URL: <https://www.ldoceonline.com>

8. MacMillan Dictionary. URL: <https://www.macmillandictionary.com>

9. Merriam-Webster Dictionary. URL: <https://www.merriam-webster.com>

10. Oxford Dictionaries. URL: <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com>

11. Online Etymology Dictionary. URL: <https://www.etymonline.com>

12. The world's leading online source for definitions, word origins, and a whole lot more. URL: <https://www.dictionary.com>

13. The world's largest and most trusted free online thesaurus. URL: <https://www.thesaurus.com>

14. Lexico.com is a new collaboration between Dictionary.com and Oxford University Press (OUP) to help users worldwide with everyday language challenges. URL: <https://www.lexico.com>

15. Slang dictionary. URL: <https://www.urbandictionary.com>

16. www.takeourworld.com

17. www.esl-galaxy.com

18. www.eurodict.com
19. [www.timeonline.co.uk.global](http://www.timeonline.co.uk/global)
20. www.bbc.co.uk/radio4/routesofenglish/storysofar/series3.shtml - *The Routes of English* is a programme broadcast on BBC Radio 4. The third series focused on regional varieties.
21. www.collectbritain.co.uk/collections/dialects - You can find more exemplification of dialects on the British Library's *Collect Britain* site. This is a collection of audio files of dialects, with notes on phonology.
22. www.scots-online.org/grammar - *Wir Ain Leid* is a guide to modern Scots.
23. www.universalteacher.org.uk/lang/rp.htm - This is a good article by Paul Kerswill on Received Pronunciation and Dialect Levelling.
24. www.universalteacher.org.uk/lang/estuary.htm - This is a discussion of Estuary English related to dialect and accent by Peter Trudgill and Paul Coggle.
25. www.universalteacher.org.uk/lang/dialectresearch.htm - This is a guide to researching dialect (based largely on Barrie Rhodes' work).
26. www.phon.ox.ac.uk/~joanna - This is Joanna Przedlacka's research on "Estuary".
27. privatewww.essex.ac.uk/~patrickp/AAVE.html - This is Peter Patrick's Web site on African-American English.
28. privatewww.essex.ac.uk/~patrickp/Courses/PCs/LG111.PChdo.html - This is Peter Patrick's lecture on pidgins and creoles.
29. www.ling.su.se/Creole - These are the *Creolist Archives*, for academics concerned with language contact.
30. www.ts-gloucester.fsnet.co.uk/slanguage.htm - This is a glossary of naval slang.